

До протоколу № 209
від 17 червня 2026 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про Звіт Рахункової палати про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти»

Відповідно до статей 14, 31 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» щодо контрольної функції комітетів, аналізу практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, їх посадових осіб з питань, віднесених до предметів відання комітетів, взаємодії комітетів з Рахунковою палатою та частини другої статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» щодо розгляду рішення Рахункової палати за результатами здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) у комітетах Верховної Ради України, до предметів відання яких належать відповідні питання, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) розглянув на своєму засіданні 17 червня 2026 року Звіт Рахункової палати про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти» та зазначає таке.

До Комітету надійшло Рішення Рахункової палати від 27 лютого 2026 року № 7-2 про розгляд Звіту про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти» (далі – Звіт Рахункової палати), яке містить рекомендацію Рахункової палати (п. 3 зазначеного Рішення) розглянути цей Звіт на засіданні Комітету.

У зв'язку з цим Комітет наголошує, що в умовах масштабної трансформації системи загальної середньої освіти, спричиненої у тому числі пандемією COVID-19, збройною агресією Російської Федерації проти України та необхідністю забезпечення безперервності освітнього процесу, проведення Рахунковою палатою аналізу ефективності запровадження та розвитку цифровізації в закладах загальної середньої освіти є вкрай важливим. Такий аудит дає можливість оцінити економічність, результативність та дієвість державної політики у сфері цифровізації освіти, ефективність використання бюджетних коштів, рівень забезпечення закладів освіти цифровою інфраструктурою та доступом до якісного дистанційного навчання, а також

сприятиме формуванню обґрунтованих рішень щодо подальшого розвитку цифрового освітнього середовища, оцінці ефективності реалізації державної політики у сфері цифровізації освіти, підвищенню стійкості системи освіти та забезпеченню рівного доступу учнів до освітніх можливостей незалежно від безпекових та регіональних умов.

Проведення такого аналізу є особливо актуальним з огляду на визначення Урядом стратегічних напрямів цифровізації, зокрема у сфері загальної середньої освіти. Так, цифровізація стала одним із ключових напрямів реформи «Нова українська школа» та стратегічним пріоритетом державної політики у межах Національної економічної стратегії до 2030 року.

Комітет зазначає, що реалізацію державної політики у сфері цифровізації загальної середньої освіти забезпечує Міністерство освіти і науки України відповідно до визначених Урядом стратегічних пріоритетів. У численних урядових постановах, державних програмах та планах заходів МОН України визначено головним виконавцем або співвиконавцем ключових завдань цифрової трансформації освіти, зокрема щодо забезпечення закладів освіти цифровою інфраструктурою (підключенням до мережі Інтернет, комп'ютерним і мультимедійним обладнанням, STEM-лабораторіями), створення та розвитку цифрового освітнього контенту, включаючи вебплатформу «Всеукраїнська школа онлайн», а також розвитку цифрових компетентностей педагогічних працівників і цифровізації управлінських процесів у сфері освіти, зокрема шляхом впровадження ПАК «АІКОМ».

МОН України також є головним розпорядником бюджетних коштів за низкою державних бюджетних програм, спрямованих на підтримку цифровізації у сфері загальної середньої освіти, тоді як практична реалізація відповідних заходів на місцевому рівні забезпечується органами місцевого самоврядування. *З огляду на масштабність таких заходів, значний обсяг залучених бюджетних ресурсів та їх ключове значення для забезпечення доступності й якості освіти, виникає об'єктивна необхідність оцінки економічності, результативності та ефективності реалізації державної політики у сфері цифровізації освіти.*

Комітет зазначає, що за результатами проведеного аудиту Рахункова палата у своєму Рішенні дійшла таких висновків:

1. У 2021–2024 роках МОН України та органами місцевого самоврядування забезпечено реалізацію окремих заходів із цифровізації ЗЗСО, зокрема розвиток цифрових платформ, забезпечення обладнанням та підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Водночас реалізація заходів була недостатньо ефективною, а заплановані результати досягалися не повною мірою.

2. Заходи з цифровізації ЗЗСО здійснювалися без окремого комплексного галузевого стратегічного документа з визначенням цілей, показників результативності та механізмів моніторингу.

3. У 2021–2024 роках на цифровізацію ЗЗСО спрямовано 11 346,8 млн грн, з них:

- ✓ 5 565,8 млн грн – кошти державного бюджету;
- ✓ 2 501,0 млн грн – кошти місцевих бюджетів;
- ✓ 3 279,95 млн грн – кошти міжнародної донорської допомоги.

За ці кошти:

- поставлено обладнання на 9 739,1 млн грн;

У результаті до 11,7 тис. ЗЗСО поставлено 395,26 тис. цифрових пристроїв, з яких 245,7 тис. – за рахунок міжнародної допомоги (схема 1 до Звіту Рахункової палати).

Схема 1. Напрями та джерела фінансування / постачання цифрових засобів

➤ забезпечено підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зокрема з розвитку цифрових компетентностей на 1 527,0 млн грн (щорічно від 31,6 тис. до 194,3 тис. осіб);

- профінансовано розвиток ВШО – 74,2 млн грн;
- забезпечено функціонування АІКОМ – 6,5 млн грн.

4. Реалізація заходів була недостатньо ефективною через відсутність у МОН системи результат-орієнтованого планування, чітких ключових показників ефективності (KPI) та належного моніторингу.

4.1. Планування здійснювалося без належної оцінки потреб ЗЗСО та фактичного рівня забезпечення обладнанням і доступом до інтернету.

4.2. МОН України не забезпечило системного моніторингу досягнення результатів та оцінки впливу заходів на цифровізацію ЗЗСО.

4.3. Стратегічне, оперативне та бюджетне планування були недостатньо узгодженими між собою та не повною мірою відповідали завданням державної політики у сфері цифровізації освіти.

5. Інформація щодо стану обладнання та інтернет-підключення ЗЗСО не використовувалася системно для визначення пріоритетів та розподілу (перерозподілу) ресурсів:

5.1. Планування видатків здійснювалося без належного врахування фактичних потреб ЗЗСО та закладів післядипломної освіти.

МОН України під час розподілу субвенцій переважно використовувало загальні статистичні показники без належної пріоритезації на основі реального рівня забезпечення ЗЗСО обладнанням та доступом до інтернету. Це призвело до

нерівномірного забезпечення закладів цифровими засобами, недостатнього фінансування великих ЗЗСО (де понад 6 початкових класів) та неефективного використання ресурсів. Крім того, у 2021–2024 роках не використано 250,3 млн грн субвенцій, передбачених на підвищення кваліфікації педагогічних працівників, а також зафіксовано значний дисбаланс у фінансуванні пілотних і звичайних класів.

5.2. Заходи, реалізовані за рахунок міжнародної донорської допомоги, характеризувалися більш ефективними підходами до визначення потреб і пріоритетів, координації та моніторингу.

6. Недоліки системи внутрішнього контролю, управління ризиками, моніторингу та звітності обмежували можливість своєчасного виявлення відхилень від планів та ухвалення ефективних управлінських рішень. Протягом 2021–2024 років **МОН України не запровадило належного функціонування системи внутрішнього контролю** в частині забезпечення процесу управління ризиками, збору та систематизації відповідної інформації, ідентифікації та оцінки ризиків:

6.1. Механізми підзвітності та моніторингу не забезпечували формування повної та результат-орієнтованої інформації щодо цифровізації ЗЗСО.

6.2. Фрагментарність звітності МОН України, поданої до Міністерства фінансів України, та розбіжності у показниках на 95,5 млн грн ускладнювали оцінку результативності заходів.

6.3. МОН України не забезпечило належного моніторингу залишків освітньої субвенції на місцевому рівні, які на кінець 2020, 2021 та 2023 років становили відповідно 5,3 млрд грн, 5,6 млрд грн та 4,1 млрд грн.

7. Децентралізоване виконання заходів супроводжувалося затримками фінансування, порушеннями у сфері закупівель, недоліками доставки обладнання та обліку активів.

7.1. Частина заходів була виконана несвоєчасно або не завершена, що призвело до недосягнення результатів у межах фінансування на суму 482,9 млн грн за рахунок субвенцій та 109,4 млн грн – за рахунок співфінансування. Не використано 250,3 млн грн на підвищення кваліфікації педагогів, а можливості оснащення ЗЗСО на 342,0 млн грн були втрачені.

7.2. Недоліки у плануванні, закупівлях, доставці та обліку активів використання обладнання, що знизили загальну ефективність цифровізації. Зокрема:

- недоліки в тендерній документації на 52,2 млн грн;
- недотримання принципів відкритості та прозорості у сфері публічних закупівель та використання публічних коштів на 23,3 млн грн;
- обмеження гарантійних прав ЗЗСО, визнання переможцями учасників, тендерна пропозиція яких не відповідала тендерній документації, та укладення з ними договорів на суму 65,1 млн грн;
- невідповідність обладнання потребам ЗЗСО на 3,1 млн грн;
- затримки доставки обладнання до ЗЗСО на суму 355,9 млн грн та перекладання витрат з доставки на місцеві бюджети;
- несвоєчасне або неповне використання обладнання на 76,2 млн грн;

➤ **недоліки в обліку активів на 36,5 млн грн.**

В окремих регіонах обладнання місяцями не використовувалося або доводилося до ЗЗСО із суттєвим запізненням.

7.3. Рівень оснащення ЗЗСО та доступу до інтернету залишається недостатнім:

- ✓ 46,6 % керівників ЗЗСО повідомили про використання застарілої техніки;
- ✓ 39,6 % – про дефіцит пристроїв;
- ✓ лише 3,7 % педагогів зазначили наявність STEM-обладнання;
- ✓ 92 % ЗЗСО підключені до інтернету, однак у 10 % швидкість не перевищує 30 Мбіт/с.

8. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників загалом було ефективним, однак міжрегіональні відмінності за тривалістю/змістом цифрових модулів зіставлення результатів і оцінювання впливу на цифровізацію ЗЗСО.

9. ВШО та АІКОМ забезпечили базову підтримку цифровізації ЗЗСО, однак МОН не забезпечило повної реалізації їх функціональних можливостей.

9.1. ВШО частково виконала функцію державної платформи дистанційного навчання: на платформі розміщено понад 5 тис. уроків для 5–11 класів, однак контент не охоплював усіх рівнів освіти, зокрема початкову школу.

9.2. АІКОМ забезпечив базову цифрову взаємодію, але не став єдиною комплексною системою управління освітою, що призвело до збереження паперового документообігу та використання сторонніх комерційних систем.

9.3. МОН не забезпечило належного фінансування підвідомчих установ (Державної установи «Український інститут розвитку освіти» та Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики») для розвитку та технічного супроводу ВШО та АІКОМ.

Рахункова палата листом від 13.05.2026 № 18-1269 зазначила, що *з метою усунення виявлених аудитом недоліків надано 17 рекомендацій, виконання яких підлягає контролю*, зокрема: 2 – Кабінету Міністрів України, 13 – Міністерству освіти і науки України, 2 – Відділу освіти Тисменицької міської ради Івано-Франківської області, зокрема:

Кабінетові Міністрів України доручити Міністерству освіти і науки України (пункти 4.1 - 4.2 рішення Рахункової палати):

4.1. Підготувати та внести на розгляд Кабінету Міністрів України проект постанови Кабінету Міністрів України про внесення змін до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 року № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам», передбачивши механізм звітування розпорядників коштів місцевих бюджетів про обсяги та напрями використання залишків освітньої субвенції (до 01.07.2026);

4.2. Забезпечити розроблення та затвердження плану переходу на модернізовану версію програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» із визначенням строків, етапів реалізації та вимірюваних показників їх виконання (до 01.07.2026).

МОН України (пункти 5.1.1-5.1.13 рішення Рахункової палати):

5.1.1. Узгодити стратегічне, оперативне та бюджетне планування шляхом визначення чітко окресленого переліку заходів і результативних показників, які є необхідними та достатніми для досягнення цілей державної політики у середньостроковій перспективі (до 01.10.2026).

5.1.2. Запровадити вимірювання досягнення стратегічних і оперативних цілей шляхом встановлення ключових показників ефективності (КПІ), що відображають ступінь виконання, охоплення та вплив реалізованих заходів (до 01.10.2026).

5.1.3. Під час підготовки бюджетних запитів на 2027 рік, зокрема щодо обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, видатки яких спрямовуються на заходи у сфері освіти, здійснити розрахунки за їх видами і місцевими бюджетами з детальними фінансовими та кількісними показниками з урахуванням фактичних потреб розпорядників коштів місцевих бюджетів (до 01.10.2026).

5.1.4. Забезпечити ідентифікацію, оцінку та управління ризиками під час планування субвенцій, звітування щодо їх використання, а також під час функціонування вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» (до 01.06.2026).

5.1.5. Визначити особливості підвищення кваліфікації педагогічних працівників, спрямовані на розвиток цифрових та інформаційно-комунікаційних компетентностей, у межах гарантованих 150 годин протягом п'яти років, передбачивши у програмах обов'язкові та варіативні компоненти підвищення кваліфікації педагогічних працівників, з урахуванням періодичного вимірювання рівня здобутих компетентностей (до 01.09.2026).

5.1.6. Забезпечити доопрацювання нормативно-правових та розпорядчих актів, які регулюють функціонування вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн», з урахуванням особливостей організації навчання учнів початкової школи (до 01.09.2026).

5.1.7. Розробити та затвердити актуалізований перелік і тематику дистанційних курсів вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників (до 01.07.2026).

5.1.8. Запровадити системний моніторинг кількості та тривалості переглядів освітніх матеріалів вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» у розрізі кожного дистанційного курсу та визначити форму і періодичність подання звітності про результати цього моніторингу (до 01.04.2026).

5.1.9. Здійснити перевірку і підтвердження інформації, яка розміщується на дашборді вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн», та верифікацію облікових записів користувачів ВШО (до 01.07.2026).

5.1.10. Внести зміни до Статуту Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», затвердженого наказом МОН від 04.02.2019 № 125 «Про затвердження статуту Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», передбачивши завдання щодо технічного адміністрування інформаційних систем (до 01.07.2026).

5.1.11. Спільно з Міністерством цифрової трансформації України проаналізувати можливі технічні рішення та здійснити розрахунок вартості впровадження в програмно-апаратний комплекс «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» функціональних можливостей для осіб із порушенням зору та слуху, за результатами прийняти відповідне управлінське рішення (до 01.07.2026).

5.1.12. Забезпечити взаємодію центральної бази даних програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» з Єдиною державною електронною базою з питань освіти (ЄДЕБО), визначивши відповідальних виконавців (до 01.07.2026).

5.1.13. Забезпечити під час подання Державною установою «Український інститут розвитку освіти» та Державною науковою установою «Інститут освітньої аналітики» до МОН фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань до бюджетних пропозицій і бюджетних запитів обов'язкове включення детальних розрахунків вартості послуг із забезпечення функціонування і розвитку освітніх інформаційних систем, адміністрування яких здійснюється цими установами (до 01.10.2026).

Строки виконання вищезазначених рекомендацій, наданих МОН, визначено: до 01.04.2026 – щодо однієї рекомендації; до 01.06.2026 – щодо однієї; до 01.07.2026 – щодо п'яти; до 01.09.2026 – щодо двох; до 01.10.2026 – щодо чотирьох.

МОН України листом від 13.05.2026 № 1/10116-26 проінформувало, що за результатами опрацювання Звіту Рахункової палати усі рекомендації прийняті та взяті в роботу. З метою їх реалізації наказом МОН України від 20.04.2026 № 653 затверджено План заходів Міністерства освіти і науки України щодо реалізації рекомендацій Рахункової палати за результатами аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти» (додаються до Рішення Комітету).

Рекомендації Рахункової палати, виконання яких потребує прийняття рішень Кабінетом Міністрів України (далі – КМУ), зокрема щодо внесення змін до Порядку та умов надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затверджених постановою КМУ від 14.01.2015 № 6, а також розроблення плану переходу на модернізовану версію програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту» із визначенням строків, етапів реалізації та показників їх виконання, опрацьовуються Міністерством в установленому порядку.

Станом на 12.05.2026 Міністерством виконано дві рекомендації:

1) рекомендація 8 – запровадити системний моніторинг кількості та тривалості переглядів освітніх матеріалів вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» у розрізі кожного дистанційного курсу та визначити форму і періодичність подання звітності про результати цього моніторингу» (пункт 5.1.8. рішення Рахункової палати);

2) рекомендація 10 – внести зміни до Статуту Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», затвердженого наказом МОН України від

04.02.2019 № 125 «Про затвердження статуту Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», передбачивши завдання щодо технічного адміністрування інформаційних систем» (пункт 5.1.10. рішення Рахункової палати).

Про виконання зазначених рекомендацій поінформовано Рахункову палату листами МОН України від 21.04.2026 № 1/8141-26 та від 05.05.2026 № 1/9403-26.

Додатково МОН України зазначило, що під час проведення аудиту Міністерство співпрацювало з Рахунковою палатою, зокрема надавало до проекту Звіту пропозиції та зауваження, які були враховані.

Рахункова палата листом від 13.05.2026 № 18-1269 зазначила, що за результатами оцінки наданої інформації та підтвердних документів встановлено, що виконання наданих Рахунковою палатою рекомендацій перебуває на різних стадіях реалізації.

Виконаними визнано дві рекомендації, надані Кабінету Міністрів України (пункти 4 Рішення), у зв'язку з наданням Прем'єр-міністром України доручення від 20.03.2026 № 9775/1/1-26 МОН, Міністерству фінансів України, Міністерству цифрової трансформації України та обласним, Київській міській військовим адміністраціям щодо розгляду Рішення та Звіту, вжиття необхідних заходів та інформування про результати.

Виконаною також визнано рекомендацію, надану МОН України (пункт 5.1.8 Рішення), щодо запровадження системного моніторингу кількості та тривалості переглядів освітніх матеріалів вебплатформи дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн». Визначено виконавця постійного моніторингу – Державну установу «Український інститут розвитку освіти», форму та періодичність звітності, а також забезпечено підготовку аналітичних матеріалів за I квартал 2026 року.

МОН України додатково поінформувало Рахункову палату (лист від 05.05.2026 № 1/-9403-26) про виконання рекомендації щодо внесення змін до Статуту Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики» (пункт 5.1.10 Рішення). Наказом МОН України від 01.05.2026 № 715 затверджено нову редакцію Статуту, якою передбачено здійснення установою функцій технічного адміністратора державних інформаційних систем у сфері освіти.

Водночас 11 рекомендацій, надані МОН України, перебувають на етапі реалізації в межах установлених Рішенням строків та підлягають подальшому моніторингу.

Заслухавши та обговоривши інформацію Голови Комітету Бабака С.В., Заступника Голови Рахункової палати Ключки С.С., заступника Міністра освіти і науки України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Завгороднього Д.В., **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Звіт Рахункової палати про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти» та Рішення

Рахункової палати від 27.02.2026 № 7-2, а також позицію Міністерства освіти та науки України щодо зазначеного звіту взяти до відома.

2. Рекомендувати Кабінету Міністрів України забезпечити належний контроль за виконанням доручення Прем'єр-міністра України від 20.03.2026 № 9775/1/1-26.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

3.1. Вжити відповідних заходів з метою виконання рекомендацій, зазначених у рішенні Рахункової палати від 27.02.2026 № 7-2 «Про розгляд Звіту про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти», у визначені строки та проінформувати Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій та Рахункову палату про стан їх реалізації у встановленому порядку.

3.2. У жовтні 2026 року повторно (у разі необхідності), за результатами аналізу звітування Міністерства освіти і науки України відповідно до пункту 3.1. цього Рішення, розглянути на своєму засіданні контрольне питання щодо результатів виконання Міністерством освіти і науки України рекомендацій, зазначених у Звіті Рахункової палати про результати аудиту діяльності (ефективності) на тему «Цифровізація в закладах загальної середньої освіти».

4. Контроль за виконанням Рішення покласти на заступника Голови Комітету Колебошина С.В.

Голова Комітету

Сергій Бабак